

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 292/2013-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. mája 2013 predbežne prerokoval sťažnosť J. J., D., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obdo 13/2012 a sp. zn. 1 Obdo 37/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. J. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. mája 2013 doručená sťažnosť J. J. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obdo 13/2012 a sp. zn. 1 Obdo 37/2011 (ďalej aj „napadnuté konania“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je účastníkom dovolacích konaní, ktoré sú vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 1 Obdo 13/2012 (týka sa to konania vedeného na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 26 Cb 97/2008) a sp. zn. 1 Obdo 37/2011 (týka sa to konania vedeného na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 22 Cb 96/2008).

Z odôvodnenia sťažnosti ďalej vyplýva najmä, že najvyšší súd podľa sťažovateľa v uvedených konaniach „*plne porušil ústavné práva sťažovateľa*“ podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pretože v napadnutých konaniach „*tento súd vo veci promptne nekonal(...) po dobu 11 mesiacov*“. Takéto konanie je pritom v rozpore s procesným právom sťažovateľa, pretože „*dotyčný súd nekonal a nerozhodoval v podanej veci a neurobil žiaden relevantný procesný úkon v danej veci*“. Je pritom povinnosťou súdu „*aby zabezpečil, aby samotný súd konal tak, aby nedochádzalo k zbytočným prieťahom v súdnom konaní. (...) Od posledného úkonu žalovaného súdu uplynul značný čas v nekonaní(...)*“. Relevantná súdna ochrana pritom znamená „*odstránenie stavu právnej neistoty čo je možné odstrániť len aktívnou činnosťou súdu zavýšenou právoplatným rozhodnutím. (...) Zároveň je potrebné uviesť, že sa jedná o jednoduchý proces(...) po právnej stránke ako aj skutkového základu. (...) Sťažovateľ si uplatňuje podľa § 50 ods. 3 zák. č. 38/1993(...) primerané zadosťučinenie - finančné vo výške 10 000 euro ako plnú náhradu nemajetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch - že sťažovateľ je povinný trpieť stav právnej neistoty v ktorej sa nachádza sťažovateľ - kde je žaloba plne opodstatnená. Neopomenuteľná vec je že sťažovateľ je invalidný dôchodca.*“.

Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„základné práva sťažovateľa(...) na prerokovanie veci(...) bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR postupom žalovaného súdu v podanej veci bolo(...) porušené aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a sťažovateľovi bolo plne priznané finančné zadosťučinenie, aby žalovaný súd vyplatil finančné zadosťučinenie do jedného mesiaca odo dňa právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu SR,

ako aj všetky trovy s podaním straty času a náhradu hotových výdavkov ktoré vznikli sťažovateľovi(...)“

Sťažovateľ zároveň požiadal aj o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prierahov.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom

predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05).

Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obdo 13/2012 a sp. zn. 1 Obdo 37/2011.

1. Vychádzajúc zo sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že napadnuté konanie vedené pod sp. zn. 1 Obdo 13/2012 sa na najvyššom súde začalo 4. apríla 2012 a dovolacie konanie vedené pod sp. zn. 1 Obdo 37/2011 sa na najvyššom súde začalo 21. novembra 2011, keď mu boli doručené spisy Okresného súdu Bratislava III, aby rozhodol o dovolaniach sťažovateľa.

Ústavný súd predovšetkým poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 66/02), podľa ktorej nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48

ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01). Sťažovateľ vo svojej sťažnosti nepoukázal na žiadne obdobie nečinnosti najvyššieho súdu v napadnutých konaniach, pričom obdobie, počas ktorého sa spisy v napadnutých konaniach nachádzajú na dovolacom súde, sa zjavne nevyznačuje takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy. Obdobie od 4. apríla 2012, resp. od 21. novembra 2011, do podania predmetnej ústavnej sťažnosti (2. mája 2013), ktoré najvyšší súd potreboval na prípravu rozhodnutí v napadnutých konaniach, hoci nebolo krátke, ešte nemožno považovať za porušenie základného práva sťažovateľa garantovaného v citovanom článku ústavy.

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup najvyššieho súdu v napadnutom konaní po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

2. Okrem uvedeného podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Z prípisu najvyššieho súdu sp. zn. Nob 28/2013 z 8. apríla 2013 vyplýva, že sťažovateľ využil právne prostriedky nápravy podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), t. j. podal sťažnosť na priet'ahy v konaní predsedovi najvyššieho súdu. Vzhľadom na to, že od podania sťažnosti na priet'ahy v súdnom konaní, na ktorú dostal sťažovateľ odpoveď v apríli 2013, do doručenia sťažnosti ústavnému súdu (2. mája 2013) uplynul len krátky čas na zjednanie nápravy, posúdil ústavný súd podanie sťažnosti na priet'ahy podľa zákona o súdoch zo strany sťažovateľa iba ako formálny úkon, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak takáto sťažnosť mohla mať, ak by predseda najvyššieho súdu dostal primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným priet'ahom (podobne II. ÚS 376/06, IV. ÚS 48/06, II. ÚS 390/06). Postup sťažovateľa

v okolnostiach daného prípadu preto podľa ústavného súdu nemožno považovať za splnenie požiadavky namietania priet'ahov v konaní pred orgánom štátnej správy súdov. V nadväznosti na to ústavný súd dodáva, že „povinnosť vyčerpania dostupných a účinných prostriedkov ochrany základných práv a slobôd“, porušenie ktorých s'ťažovateľ pred ústavným súdom namieta, tiež vyžaduje, aby s'ťažovateľ konal v súlade s pravidlami, ktoré s uplatnením daného prostriedku súvisia. Nekonanie týmto spôsobom alebo chyba pri vyžadovanom postupe má za následok nesplnenie s'ťažovateľovej povinnosti vyčerpať dostupný prostriedok ochrany svojich práv.“ (III. ÚS 44/03).

Na základe uvedených zistení ústavný súd dospel k záveru, že v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde s'ťažnosť nie je ani prípustná.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na odmietnutie s'ťažnosti ústavný súd považoval už za bezpredmetné rozhodovať o žiadosti s'ťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ako aj o ďalších nárokoch uplatnených v jeho s'ťažnosti.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí s'ťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom najvyššieho súdu v nej dochádza k zbytočným priet'ahom, predložil ústavnému súdu novú s'ťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. mája 2013